

Ενότητα 6 (Τάξη 6)

Τα δικαιώματα του παιδιού: ένα έργο τέχνης!

A Πλάνο μαθήματος

	Βασικό ερώτημα/ θέματα μαθήματος	Βασική εργασία	Υλικά
Μάθημα 1	Τι είναι ένα καλλιτεχνικό project; Πώς μπορώ να παρουσιάσω τα δικαιώματα του παιδιού με καλλιτεχνικά μέσα;	Οι μαθητές επιλέγουν ένα άρθρο από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού που θα παρουσιάσουν ως έργο τέχνης, και αναπτύσσουν τις πρώτες τους ιδέες.	Μερικά περιοδικά. Τα δικαιώματα του παιδιού σε κάρτες ή χαρτάκια.
Μαθήματα 2 - 4	Πώς μπορούν οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλον; Πώς θα δουλέψουμε με όσους δουλεύουν αργά, και πώς με όσους δουλεύουν γρήγορα;	Οι μαθητές πραγματοποιούν ένα ή περισσότερα καλλιτεχνικά project. Μαθαίνουν να δίνουν και να δέχονται βοήθεια στην τάξη.	Χαρτί, χρώματα, κόλλα, περιοδικά, κ.λπ.

B Γενικές πληροφορίες και εκπαιδευτικοί στόχοι

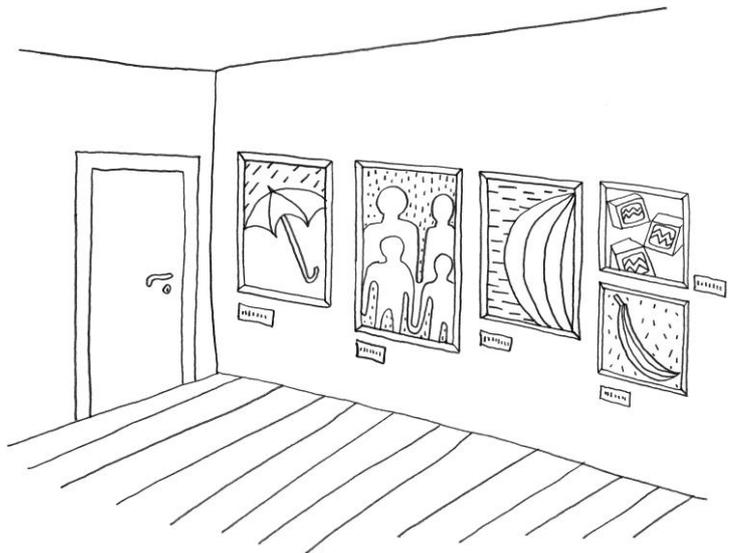
Τα δικαιώματα του παιδιού και τα ανθρωπίνια δικαιώματα συνδέονται συχνά με πολύπλοκα πολιτικά, κοινωνικά και προσωπικά προβλήματα. Επιπρόσθετα, αυτό το project συνεχίζει μια μακρά παράδοση καλλιτεχνικής ερμηνείας των δικαιωμάτων του παιδιού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην οποία μπορεί να γίνει αναφορά και να χρησιμοποιηθεί ως πηγή έμπνευσης.

Καλλιτέχνες ανέλαβαν το έργο να εκφράσουν τα περιεχόμενα ενός συγκεκριμένου άρθρου, ή μέρους του, δημιουργικά. Με τον τρόπο αυτό, έχουν δημιουργηθεί πολλές θαυμάσιες κάρτες, ημερολόγια, βιβλία, ακόμα και ταινίες.

Για τους μαθητές που έχουν, ήδη, δουλέψει στο project του κουτιού του θησαυρού στο Κεφάλαιο 3, αυτό το project θα τους προσφέρει μια επιπλέον ευκαιρία να μελετήσουν τα δικαιώματα του παιδιού από μια καλλιτεχνική σκοπιά, σε μεγαλύτερο βάθος.

Η χρήση αυτής της καλλιτεχνικής παράδοσης (που ήταν ήδη η περίπτωση στο Κεφάλαιο 3 με το project “Το κουτί του θησαυρού”) ακολουθεί την πεποίθησή μας ότι μια δημιουργική και ολοκληρωμένη προσέγγιση στη μάθηση είναι πολύτιμη: τα παιδιά πρέπει να μάθουν για ένα δύσκολο θέμα, όχι μόνο γνωστικά, αλλά καλλιτεχνικά και μουσικά. Μια προφορική ή γραπτή δήλωση μπορεί να εκφραστεί ως εικόνα μόνο αν έχει γίνει πλήρως κατανοητή.

Προτείνουμε τον σχεδιασμό των διδακτικών αλληλουχιών αρκετά νωρίς, έτσι ώστε οι εικόνες να εκτεθούν την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού, (20 Νοεμβρίου), στο σχολείο, στο Δημαρχείο ή σε κάποιο άλλο δημόσιο κτίριο.

Αυτός ο στόχος του project αποτελεί τόσο την ολοκλήρωση της διαδικασίας, όσο και ένα περαιτέρω έναυσμα, παρακινώντας τους μαθητές να πραγματοποιήσουν την εργασία με την απαραίτητη φροντίδα και δημιουργικότητα.

Σημείωση: το πρώτο μάθημα ή ακόμα και το σύνολο του έργου θα μπορούσε επίσης να πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με έναν άλλο εκπαιδευτικό, εικαστικών ή τεχνολογίας, ή ακόμη και σε συνεργασία με έναν τοπικό καλλιτέχνη. Οι μαθητές μπορεί, επίσης, να κάνουν προτάσεις οι οποίες θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στον σχεδιασμό. Μπορεί, επίσης, να είναι δυνατή η από κοινού πραγματοποίηση του project σε συνεργασία με μια άλλη τάξη.

Γ Βασικά ερωτήματα για αναστοχασμό στις τάξεις για τα δικαιώματα του παιδιού

Βιώνουμε τα δικαιώματα του παιδιού	Μαθαίνουμε τα δικαιώματα του παιδιού	Εφαρμόζουμε τα δικαιώματα του παιδιού
<i>Εκπαιδευτικός</i>		
Με ποιον τρόπο έχουν βιωθεί οι αρχές των δικαιωμάτων του παιδιού στην τάξη και τη σχολική κοινότητα;	Τι γνωρίζουν τώρα τα παιδιά για τα δικαιώματά τους;	Μαθαίνουμε πώς να αναλαμβάνουμε δράση έξω από το σχολείο: τι μάθανε οι μαθητές για τη μελλοντική τους ζωή;
Ιδιαίτερα στις τάξεις των καλλιτεχνικών οι μαθητές μπορούν να κατανοήσουν πως η ανάπτυξη των ατομικών μέσω έκφρασής τους είναι και δυνατή και σημαντική. Βρίσκουν ατομικούς τρόπους για να απεικονίσουν τα διαφορετικά δικαιώματα του παιδιού με καλλιτεχνικά μέσα.	Οι μαθητές έχουν διευρύνει και εμβαθύνει τις γνώσεις και την κατανόησή τους σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού, και έχουν αξιολογήσει κριτικά ορισμένα από τα βασικά δικαιώματα από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.	Οι μαθητές είναι συναισθηματικά ικανοί να αντιληφθούν παραβιάσεις των δικαιωμάτων του παιδιού και να τις κρίνουν. Έχουν αναπτύξει αυτή την ικανότητα μέσα από πολύ προσωπική προσέγγιση στη μελέτη και την παρουσίαση παραβιάσεων των δικαιωμάτων του παιδιού.
<i>Μαθητές</i>		
Πώς έχω βιώσει τα δικαιώματά μου στην τάξη;	Τι έχω μάθει για τα δικαιώματα του παιδιού;	Τι είδους δράση είμαι ικανός να αναλάβω τώρα;
Το project μετέτρεψε την αίθουσα και ολόκληρο το κτίριο του σχολείου σε ένα μέρος όπου συμμετείχα, και όπου αισθάνομαι σαν στο σπίτι μου. Μπορώ να εκφράσω την ατομική μου προσωπικότητα, και γίνομαι αντιληπτός ως άτομο.	Μαζί με τους συμμαθητές μου, έχω μελετήσει εκτενώς τα δικαιώματα του παιδιού. Έχω κάνει πολλές καινούργιες ερωτήσεις, και έχω συνειδητοποιήσει πως δεν χρειάζεται να ανησυχώ αν δεν έχω κατανοήσει ήδη όλα τα άρθρα για τα δικαιώματα του παιδιού. Θα συνεχίσω τη μελέτη μου.	Έχω μεγαλύτερη επίγνωση των καλλιτεχνικών μου ταλέντων, και τώρα έχω γίνει πιο τολμηρός στη χρήση και άσκησή τους. Αποτελούν μέρος της προσωπικότητάς μου, και μερικές φορές μου επιτρέπουν να εκφράσω περισσότερα από ό,τι θα μπορούσα με πολλές λέξεις ή κείμενα. Θα μπορούσα να σκεφτώ ένα παρόμοιο καλλιτεχνικό project για τα δικαιώματα του παιδιού με τους φίλους μου, να πουλήσουμε μερικές εικόνες και να δωρίσουμε τα έσοδα για την υποστήριξη προγραμμάτων για παιδιά.

Δ Διαδικασία

Μάθημα 1 (διάρκεια περίπου 1 ½ ώρες)

Ο/η εκπαιδευτικός κάνει μια λεπτομερή εισαγωγή στην τάξη για το καινούργιο project. Το σημαντικό είναι για τα παιδιά:

- να έχουν ενδεχομένως άλλη μία εισαγωγή στο θέμα των δικαιωμάτων του παιδιού.
- να κατανοήσουν τις βασικές αρχές και τους στόχους του project.
- να είναι σε θέση να εκτιμήσουν τι απαιτεί το χρονοδιάγραμμα από αυτά.
- να έχουν δει παραδείγματα καλλιτεχνικής έκφρασης των δικαιωμάτων του παιδιού (ή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων).

Όσον αφορά στο τελευταίο σημείο, ο/η εκπαιδευτικός δεν πρέπει να δείξει μόνο παραδείγματα που απεικονίζουν διαφορετικά ανθρώπινα δικαιώματα και δικαιώματα του παιδιού. Θα πρέπει, επίσης, να παρουσιάσει διαφορετικά στυλ και προσεγγίσεις για να υποστηρίξει τα παιδιά στο να βρουν τα προσωπικά τους μέσα έκφρασης.

Μετά την εισαγωγή, οι μαθητές σχηματίζουν μικρές ομάδες (γύρω στα έξι παιδιά). Αυτό θα αποτελέσει τη βάση για τις επόμενες σταθερές ομάδες. Κάθε ομάδα παίρνει ένα αντίγραφο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (βλ. παράρτημα). Εργασία: Βρείτε τρία δικαιώματα του παιδιού για τα οποία θα θέλατε να δημιουργήσετε ένα αντίστοιχο έργο τέχνης (φωτογραφία, ζωγραφική, γλυπτική, αντικείμενο).

Ακολουθεί μία φάση ανάγνωσης και συζήτησης. Μετά από αυτό, πραγματοποιείται μια συζήτηση στην ολομέλεια για την οριστικοποίηση των ομάδων που θα εργαστούν στα δικαιώματα που έχουν επιλέξει (για παράδειγμα, σε αντίγραφο της Σύμβασης, κάθε ομάδα σημειώνει τα δικαιώματα που έχει επιλέξει). Στη συνέχεια, η τάξη συγκρίνει και διευκρινίζει αλληλεπικαλύψεις, έτσι ώστε να βρεθεί η πιο ικανοποιητική λύση για όλες τις ομάδες.

Οι ομάδες θα πρέπει να αποσαφηνίσουν ζητήματα, όπως τα εξής:

- Πρώτες σκέψεις/ιδέες σχετικά με την εικόνα ή το αντικείμενο που θα φτιάξουν.
- Χρώματα, υλικά, εργαλεία που θα διαλέξουν.
- Χρονοδιάγραμμα (σημείωση: ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να παρακολουθεί και να συμβουλεύει τα παιδιά έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι το project που έχει επιλεγεί είναι ρεαλιστικό όσον αφορά τον διαθέσιμο χρόνο).
- Ιδέες για την προγραμματισμένη έκθεση (μπορεί να συζητηθεί και αργότερα, κατά τη διάρκεια μιας ολομέλειας).

Οι ομάδες, στη συνέχεια, συζητούν και ανταλλάσσουν τις ιδέες τους στην τάξη.

Η εργασία για το επόμενο μάθημα είναι να διατυπώσουν οι ομάδες ιδέες για το project, να αναζητήσουν πηγές έμπνευσης και πληροφορίες στις εφημερίδες, στο διαδίκτυο και στη βιβλιοθήκη, να κάνουν σκίτσα ή περιγραφές, και πιθανώς να ξεκινήσουν να συλλέγουν υλικό. Κάθε ομάδα ετοιμάζει μια σύντομη παρουσίαση των σχεδίων τους για το επόμενο μάθημα, όπου η αφετηρία είναι ένα δικαίωμα του παιδιού, που παρουσιάζεται και επεξηγείται με παραδείγματα.

Μάθημα 2 (πρώτο μισό)

Οι μαθητές μοιράζονται και σχολιάζουν τις ιδέες που έχουν αναπτυχθεί από το τελευταίο μάθημα, και δείχνουν ο ένας στον άλλο τα σκίτσα ή τις σημειώσεις που έχουν κάνει. Είναι σημαντικό να έχουν κατανοήσει το δικαίωμα του παιδιού στο οποίο βασίζεται η ιδέα τους, και θα πρέπει να είναι σε θέση να δώσουν παραδείγματα στην τάξη για το πώς αυτά τα δικαιώματα θα μπορούσαν να τηρούνται ή να παραβιάζονται. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να είναι έτοιμοι να ενημερώσουν σαφώς και εύλογα την τάξη για τα σχέδια τους: ποιο δικαίωμα έχουν επιλέξει να απεικονίσουν δημιουργικά, τα βήματα που πρέπει να ληφθούν για να γίνει αυτό, και σε ποιο σημείο/σημεία θα χρειαστούν τη βοήθεια ή τις ιδέες της τάξης, ή του/της εκπαιδευτικού τους.

Διευκρίνιση της οριστικής ιδέας για το project που θα ολοκληρωθεί με την έκθεση, στις ή γύρω στις 20 Νοεμβρίου (μια επιλογή θα ήταν επίσης να ανατεθεί ο σχεδιασμός και η ολοκλήρωση του project ως εργασία για το σπίτι - για να συζητηθεί στο τρίτο μάθημα).

Μαθήματα 2 (δεύτερο μισό) έως 4

Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν όλη την ώρα στο τελευταίο μισό του δεύτερου μαθήματος, καθώς και τα επόμενα δύο μαθήματα, για να ολοκληρώσουν το project τους (ανάλογα με το είδος του project που έχουν σχεδιάσει, μπορεί να δοθεί χρόνος για εργασία στο σπίτι). Η εμπειρία έχει δείξει πως οι μαθητές θα έχουν μεγαλύτερο κίνητρο αν εργάζονται μαζί, παρά απομονωμένοι ο ένας από τον άλλο. Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να τους ενθαρρύνει να τροποποιούν, να αναπτύσσουν και να βελτιώνουν τις ιδέες τους.

Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να υποστηρίξει την τάξη φέρνοντας μια συλλογή από αφίσες, εικονογραφήσεις από διαφημίσεις, διαγράμματα, κ.λπ., κομμένα από εφημερίδες και περιοδικά, βιβλία τέχνης, ιστοσελίδες, κ.λπ. Οι μαθητές μπορούν, επίσης, να φέρουν κατάλληλα κείμενα από το σπίτι τους. Αυτή η συλλογή από εικόνες δεν χρειάζεται απαραίτητα να σχετίζεται με το θέμα των δικαιωμάτων του παιδιού, αλλά είναι εκεί για να προσφέρει στα παιδιά διάφορες επιλογές για να εκφραστούν.

Μερικές συμβουλές για την έκθεση:

- Εάν προβλέπεται μια έκθεση στο σχολικό κτίριο, στην τάξη ή σε ένα δημόσιο κτίριο, τότε, θα πρέπει να συμφωνηθεί μια συγκεκριμένη διαμόρφωση για την παρουσίαση των αντικειμένων στην έκθεση (π.χ. χρήση της ίδιου τύπου αφισών για την έκθεση).
- Θα μπορούσε, επίσης, να πραγματοποιηθεί ένας διαγωνισμός ενώπιον μιας κριτικής επιτροπής. Η κριτική επιτροπή θα μπορούσε να συσταθεί τόσο από μαθητές, όσο και από τοπικές δημόσιες προσωπικότητες, για παράδειγμα έναν τοπικό καλλιτέχνη ή δημοσιογράφο.
- Εάν το project (με ή χωρίς εγκαίνια) αναφέρεται στον τοπικό τύπο, αυτό μπορεί να συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην παρακίνηση των μαθητών.